

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma

Perusopetuksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma kaudelle 2023-2026 perustuu kaupungin vuoden 2023 alussa julkaistuun, mm. yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolakeihin pohjautuvaan [toiminnalliseen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaan](#). Suunnitelman suuntaviivoja ovat ihmisoikeusperusteisuus, intersektionaalisuus (huomioidaan kaikki syrjintäperusteet), normitietoisuus, esteettömyys, saavutettavuus ja osallisuus.

Suunnitelman tavoitteena on tukea opetushenkilöstöä oppilaiden rakentavassa vastuuttamisessa ja osallistamisessa tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Oppilaita ohjataan käyttäytymään ja kohtaamaan koulu yhteisönsä jäsenet kaikkia kunnioittavasti. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus ovat koko koulu yhteisön yhteinen asia. Suunnitelman avulla halutaan luoda fyysisesti ja sosiaalisesti turvallinen ja hyväksyvä oppimis- ja opetusympäristö, jossa lähtökohtana ovat syrjimättömyys, kohteliaisuus ja huomaavaisuus.

Sekä [yhdenvertaisuus-](#), että [tasa-arvolakien](#) tarkoitus on turvata kaikkien oikeus olla oma itsensä ja poistaa syrjinnästä johtuvaa eriarvoisuutta. Kummastakin laista nousevat syrjintäperusteet ovat:

- sukupuoli ja sukupuoli-identiteetti
- ikä
- alkuperä, kansalaisuus
- kieli
- uskonto, vakaumus
- mielipide
- poliittinen toiminta, ammattiyhdistystoiminta
- perhesuhteet
- terveydentila
- vammaisuus
- seksuaalinen suuntautuminen
- muu henkilöön liittyvä syy mm. kehon koko, nepsy-oppilaat

Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo (yhdenvertaisuuslaki 1325/2014 ja laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta 1986/609)

Tavoitteet	Toimenpiteet 2023-2026	Koulun oma tarkennus	Seuranta; mittarit ja/tai aikataulu
<p>Suunnitelman apuna käytetään nykytilan arviointia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Yhdenvertaisuuskysely oppilaille • THL:n kouluterveyskysely • AJATUKSIA KOULUSTA – Power BI • Tasa-arvokompassi-PERUSOPETUS.pdf (maailmankoulu.fi) 	<p>Koulu toteuttaa säännöllisesti henkilökunnalle ja oppilaille suunnattuja kyselyitä.</p> <p>Kyselyiden tuloksia hyödynnetään koulun tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyössä.</p>	<p>Yhdenvertaisuuskyselyt seuraavan kerran keväällä 2026 (3 vuoden välein)</p> <p>Keväällä 2024 tehtyjen kyselyiden tulosten hyödyntäminen (Oman koulun oppilaskysely ja koko kaupungin henkilöstökysely).</p> <p>THL:n kouluterveyskysely toteutetaan vuonna 2025.</p> <p>Kyselyiden ja materiaalien läpikäyminen ja kehittämiskohteiden valinta.</p>	<p>Kyselyn tulosten läpikäyminen ja jatkotoimenpiteistä ja kehittämiskohteista sopiminen.</p>
<p>Kaikkien luokka-asteiden oppiaineiden opetussisällöt edistävät läpileikkaavasti tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta.</p> <p>Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelu Opetushallitus (oph.fi)</p>	<p>Opetuskäytännöt kannustavat opiskelijoita normitietoiseen ajatteluun sekä toimimaan tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi.</p> <p>Oppilasvalinnoissa noudatetaan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuseriaa.</p>	<p>Koulutus yhdenvertaisuudesta ja rasisminvastaisesta työstä henkilökunnalle 8.10.2024</p> <p>5. luokkalaiset osallistuvat KYTKE-toimintapajoihin, joissa käsitellään ennakkoluuloja, syrjintää ja rasismia.</p>	

Tavoitteet	Toimenpiteet 2023-2026	Koulun oma tarkennus	Seuranta; mittarit ja/tai aikataulu
	<p>Opetus ja oppimisen tuki toteutetaan tasapuolisesti.</p> <p>Arviointi on oikeudenmukaista.</p>	<p>Oppilaat ovat suunnittelemassa ja toteuttamassa Rasismien vastaisen -viikon ohjelmaa 17.-23.3.2025</p> <p>Huomioidaan Lasten oikeuksien -päivä opetuksessa 20.11.</p>	
<p>Koulun opetussuunnitelma edistää ihmis- ja perusoikeuksia, tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta. Voit käyttää esimerkiksi näitä lähteitä:</p> <p>Tasa-arvotyö on taitolaji Opetushallitus (oph.fi) yhdenvertaisuus opas web.pdf (maailmankoulu.fi)</p>	<p>Opettajat perehtyvät ja perehdyttävät nuoret ja lapset ikä ja käsityskyky huomioiden oikeaan käsitteistöön yhdenvertaisuudesta ja tasa-arvosta (ks. syrjintäperusteet).</p> <p>Koulun toiminnassa varataan riittävästi aikaa tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden käsittelyyn. Koulu voi järjestää teemoihin liittyviä oppitunteja, työpajoja ja/tai teemapäiviä.</p> <p>Koulutuksia ja teemapäiviä voidaan järjestää yhteistyössä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimijoiden kanssa. Niissä</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Teemapäiviä ja tapahtumia: Kiusaamisen vastainen päivä 5.11. (MLL) • Tyttöjen päivä 11.10. • Lapsen oikeuksien päivä 20.11. + viikko 47 • Ihmisoikeuksien päivä 12.12. • Ystävänpäivä 14.2. • Tasa-arvon päivä 19.3. • Rasismien vastainen viikko 17.-23.3.2025 • Romanian kansallispäivä 8.4. • Unicef-kävely toukokuu 2025 • Kansainvälinen poikien päivä 16.5. 	

Tavoitteet	Toimenpiteet 2023-2026	Koulun oma tarkennus	Seuranta; mittarit ja/tai aikataulu
	<p>voi hyödyntää myös kokemusasiantuntijoita.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Läpi lukuvuoden toteutetaan tunne- ja vuorovaikutustunteja, joihin sisällytetään tasa-arvo- ja yhdenvertaisuus teemaa. • Hyvinvointiteemainen MOK-viikko: moninaisuuteen ja itsensä ilmaisuun liittyviä kokonaisuuksia 	
<p>Koulua koskevassa viestinnässä huomioidaan tasa-arvo ja yhdenvertaisuus.</p>	<p>Oppilaat ja henkilökunta saavat käyttää itse toivottua nimeä (kutsuma- tai lempinimeä) ja tulla kohdatuksi itse ilmoitetun sukupuoli-identiteetin mukaisesti.</p> <p>Koulun verkkosivut ja muu viestintä on kaikkien saavutettavissa, ja siinä kiinnitetään huomiota monipuoliseen ja ei-stereotyyppiseen ilmaisuun. Myös selkokielisyyteen kiinnitetään huomiota.</p> <p>Käännätetään tarpeen mukaan tietoa palveluista englannin kielelle sekä suurimmille kieliryhmille.</p> <p>Koululla on järjestelmiä ja tukitoimia, joilla varmistetaan, että oppilas ja huoltajat</p>	<p>Oppilaita kutsutaan heidän toivomillaan nimillä. Wilmaan on tullut mahdollisuus lisätä ”lempinimi”.</p> <p>Kansallinen koulurauhan julistus on näkyvillä koulun seinällä kaikkien suurinten kieliryhmien kielillä.</p> <p>Valmistavan opetuksen integraatiotunnit yleisopetukseen edistävät oppilaiden ryhmäytymistä ja osallisuutta.</p> <p>Romanioppilaiden asioissa mahdollisuus konsultoida yhteyshenkilöä (Romanityö-yhdistys, Keijo Svart)</p>	

Tavoitteet	Toimenpiteet 2023-2026	Koulun oma tarkennus	Seuranta; mittarit ja/tai aikataulu
	voivat kommunikoida ja antaa palautetta huolimatta kielitaidosta tai kulttuuritaustasta.		
Oppilaat osallistuvat aktiivisesti koulun tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöhön.	Eri-ikäiset oppilaat osallistuvat monipuolisesti tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmien tekemiseen ja seurantaan. Hyödynnetään mm. oppilaskunnan edustajia.	Työryhmän yhteistyö oppilaskunnan kanssa. Esim. toimitetaan oppilaskunnalle tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma kommentoitavaksi.	Lisätään yhteistyötä oppilaskunnan kanssa.
Henkilökunta osallistuu ja kouluttautuu koulun tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöhön.	Koulun henkilöstö pohtii omia arvoja ja asenteitaan suhteessa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuslain syrjintäperusteisiin. <u>Tai suorittavat Lasten oikeuksien verkkokoulutuksen: Lapsen oikeudet</u>	Henkilöstölle tulossa rasisminvastainen koulutus (YS-aika 8.10.) Informoidaan henkilökuntaa aihetta koskevista koulutuksista.	Viime vuonna oli tarjolla verkkokoulutus (Osake), johon osallistuminen oli vähäistä.
Kiusaaminen, häirintä ja syrjintä sekä niiden ehkäiseminen	Koulussa opiskelevien tai työskentelevien tulee kohdella toisiaan kunnioittavasti ja tasavertaisesti.	Koulussamme toimii oma tiimi tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusasioiden edistämiseksi (2023 alkaen).	

Tavoitteet	Toimenpiteet 2023-2026	Koulun oma tarkennus	Seuranta; mittarit ja/tai aikataulu
	<p>Suunnitelman oppilaiden suojaamiseksi kiusaamiselta, väkivallalta ja häirinnältä koulukohtainen osuus on laadittu/päivitetty.</p> <p>Suunnitelma käydään vuosittain läpi henkilökunnan, huoltajien ja oppilaiden kanssa.</p> <p>Oppilaille on kerrottu Someturvasta ja he osaavat käyttää palvelua.</p>	<p>Someturva-sovellus esitellään oppilaille heti syksyllä lo-tunnilla.</p> <p>Kartoitetaan mahdollisuuksia luoda myös oppilaille TRE-turva tyyppistä viestintäkanavaa, jolla oppilaat voivat ilmoittaa myös muusta häirinnästä/syrjinnästä.</p>	
Oppimisympäristön tasavertaisuus ja yhdenvertaisuus	<p>Koulusta on luotu oppimis- ja opetusympäristö, jossa toteutuvat tasa-arvoiset ja yhdenvertaiset mahdollisuudet osallistua opetukseen. Koulun fyysinen ja sosiaalinen ympäristö on turvallinen ja syrjimätön sekä oppilaan että henkilökunnan itsemäärättelyä kunnioittava (myös mm. wc:t ja pukeutumistilat, ryhmäjaot, liikuntatunnit).</p> <p>Opettajat/luokanohjaajat laativat luokkakohtaisesti Turvallisemman tilan</p>	Koulun vessoista osa on merkitty unisex-logoilla (yksilövessat).	Päivitetään ryhmävessoihin tyttö/poika -logot (osassa ei ole mitään merkintöjä).

Tavoitteet	Toimenpiteet 2023-2026	Koulun oma tarkennus	Seuranta; mittarit ja/tai aikataulu
	<p>periaatteet oppilaiden kanssa. Turvallisemman tilan word-pohja ja kaupungin yleiset ohjeet löytyvät täältä: Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus [Tampereen kaupunki - Organisaatio]</p>		<p>Turvallisemman tilan –periaatteet on otettu käyttöön.</p>